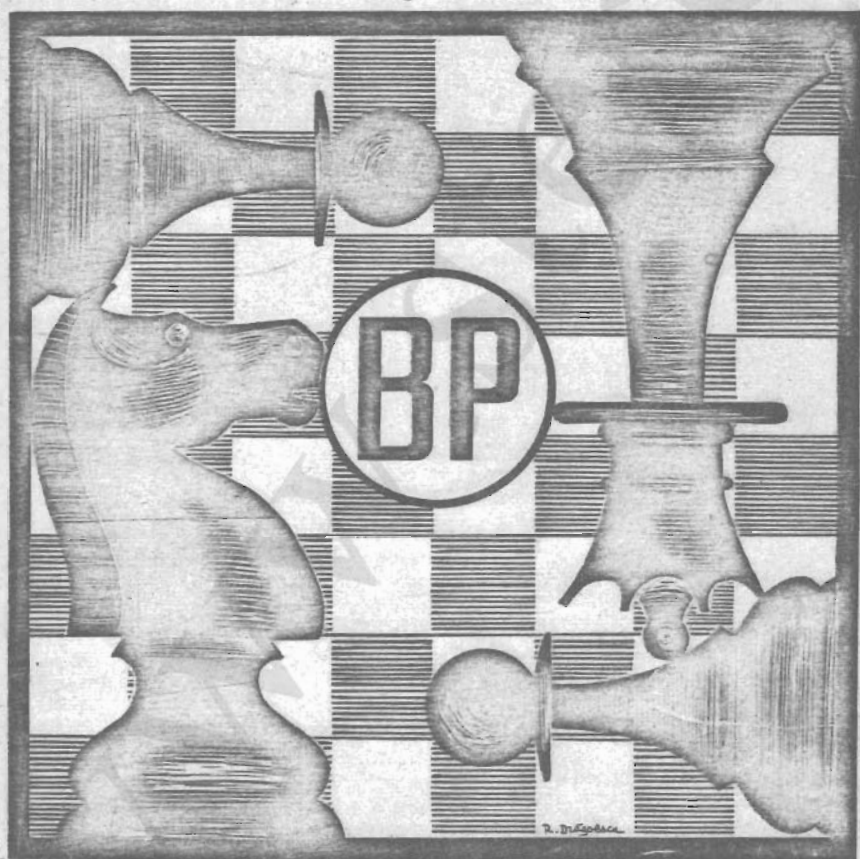

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH

BULETIN

PROBLEMISTIC

AL COMISIEI CENTRALE
DE STUDII ȘI PROBLEME

1979

3 2

BULETIN PROBLEMISTIC

AL COMISIEI CENTRALE DE STUDII ȘI PROBLEME
A PARE TRIMESTRIAL

În anul 1979, „B.P.” nu mai organizează concursuri informale de compoziție. Lucrările inedite primite la redacție și nepublicate în prezentul număr, rămân la dispoziția autorilor.

Pour l'année 1979, le „B.P.” n'organise plus de concours de composition. Les problèmes inédits non publiés dans le numéro présent restent à la disposition des auteurs.

Im Jahr 1979 organisiert das „BP” keinen „Urdruckaufgaben-Turnier”. Die Kompositionen, die in der vorliegenden Nummer nicht veröffentlicht wurden, bleiben den Verfassern zur Verfügung.

В 1979-ом году не будет организован годовой конкурс составления задач и этюдов. Оригинальные произведения, не помещенные в настоящий номер, поступают в распоряжение их авторов.

Nr. 32 (Nr.4/1978)

OCTOMBRIE - DECEMBRIE 1978

Anul VIII

PROBLEME CU MAI MULTE FAZE

O introducere de Hartmut LAUE din „Schach-Echo” Nr.13/14 1973

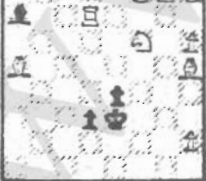
Sub titlul de mai sus s-ar putea publica volume întregi, noțiunea de care ne vom ocupa aci, asupra tematicii în cauză, în special a școlii de probleme cu mat în 2 mutări a ultimilor decenii fiind în centrul atenției generale; dar noțiunea ca atare apare și la 3/4, inverse și ajutoare. Cu atât mai îngrijorător e faptul că mulți prieteni ai problemelor nu cunosc conținutul și importanța noțiunii de f a z ă, rămânându-le astfel inaccesibil drumul spre înțelegerea și savurarea unor strălucitoare capodopere contemporane - un neajuns pe care aceste rânduri își propun să-l remedieze.

SCHIMBAREA MATURILOR

Ei bine - ce este o fază? Vorbind mai plastic, ea este „un aparat de desfășurare a unor mutări, pus în funcțiune”. Să ne închipuim de exemplu, I. E. VISSERMAN o problemă cu mat în două mutări la care albul - după cheie - amenință să facă mat R negru. Atunci însumarea tuturor apărărilor negrului, cu mutările de mat ale albului, care urmează, formează o fază.

Meci Olanda-Israel

1963 Locul IV

Cercetînd diagrama I, vom găsi, după cîteva încercări, cheia 1.Db4!, amenințînd 2.Dd2#. Ce apărări are negrul? Doar 1...Rf2 și 1...Rf4, la care vor urma răspunsurile 2.Del# și respectiv 2.D:s4#. Așadar, complexul de variante - 1...Rf2/Rf4 2.Del/D:s4# reprezintă o fază. Cel care nu se va mai ocupa de această problemă nu va fi prea satisfăcut; și cu bună dreptate, deoarece nu a văzut decît o treime a conținutului. Într-adevăr, problema mai are o fază a soluției. Să încercăm a o.

rezolva prin cheia 1.Dg7 cu amenințarea 2.Dg5#. După definiția mea de mai sus dată noțiunii de f a z ă, perechea de variante ce ia naștere acum ar forma de asemenea o fază: negrul are iarăși apărările 1...Rf2 și 1...Rf4, la care urmează 2.Dg1#, respectiv 2.Dg5#. (Se observă totuși că la 1...Nb8! albul n-are răspuns de mat, dar cu toate că încercarea 1.Dg7? nu rezolvă problema, dezlegătorul nu trebuie s-o neglijeze ci să se convingă de faptul că nu este decît o „cursă”). „Aparatul de desfășurare a unor mutări pus în funcțiune” este aci deci: 1...Rf2/Rf4 2.Dg1/Dg5#.

De ce am accentuat acest lucru, dacă după 1...Nb8! și așa nu mai este mat? Pentru că din comparația celor două faze realizăm imediat ceea ce a urmărit compozitorul: atît în soluție cît și în cursă albul reușește să răspundă cu mat la cele două retrageri ale regelui negru, dar de fiecare dată în mod diferit, adică după aceleași mutări de apărare (numite și parade) maturile s e s c h i m b ă; acest fenomen se numește s c h i m b a r e d e m a t u r i: paradele rămîn aceleași pe cînd mutările albului de mat se schimbă de la fază la fază.

În exemplul de mai sus acest lucru s-a petrecut în două variante (1...Rf2 și 1...Rf4). Să pornim acum de la aceeași poziție din diagramă, nefăcînd nici o mutare cu albul spre a vedea ce posibilități ascunde poziția inițială. Oare ce se întîmplă dacă negrul face el prima mutare? Bineînțeles că ne interesează aceleași mutări ale regelui negru. Se constată că și în acest caz albul are la dispoziție răspunsuri de mat: 1...Rf2/Rf4 2.Cd5/Cf4#. Această pereche de variante formează o a treia fază, chiar dacă era pusă în funcțiune, să zicem, în mod artificial (adică fără o primă mutare a albului); această fază se numește „joc aparent” (pentru că nu apare deloc în soluție!), faza soluției se numește „joc real”, iar faza cursei - „joc virtual” (sau faza virtuală).

Nu întotdeauna însă o problemă cu schimbarea maturilor are cele 3 feluri de faze. În problema I sînt prezente toate acestea: la aceeași pereche de mutări ale regelui negru urmează răspunsurile de mat care mereu se înlocuiesc cu altele. Pe scurt, tema reprezentată se numește „Schimbare de maturi în trei faze, în două variante”. Soluția completă se notează în felul următor: 1...Rf2/Rf4 2.Cd5/Cg4#(j.ap.); 1.Dg7?(am. 2.Dg3#)Rf2/Rf4 2.Dg1/Dg5#, dar 1...Nb8! 2.g7#(cursă); 1.Db4!(am. 2.Dd2#)Rf2/Rf4 2.Del/D:e4#(soluție). Indicarea doar a cheii și a variantelor soluției propriu zise, nu este deloc suficientă și ar denota o slabă pregătire în domeniu, deoarece conținutul nu e cuprins numai în jocul real, ci și în schimbarea maturilor în fazele separate, după cum am putut constata.

Se poate lesne imagina că posibilitățile de variație, cărora li s-a deschis drumul prin tematica schimbării maturilor, se întind foarte departe. Vom încheia acest prim capitol despre problemele cu soluția în mai multe faze printr-o serie de exemple menite să demonstreze posibilitățile variate de compunere în acest domeniu. O privire de ansamblu asupra motivelor prelucrate în problemele cu schimbarea maturilor, care să fie chiar și numai aproximativ completă, ar fi o sarcină de nereșolvat.

În problema II negrul este în zugzwang după 1.Df8? Faza virtuală începută cu această mutare, constă din: 1...Ra4/Ra6/R:c6 2.Db4/Df1/Dc5#, dar după 1...Rc4! nu există mat. Soluția este 1.Dh3!(zugzwang), cu următorul joc: 1...Ra4/Ra6/R:c6 2.Db3/Dd3/Dd7#, ca și în varianta 1...Rc4 2.Db3#. Aici avem două faze: una virtuală, și alta faza jocului real (soluției). De fapt am avut schimbarea maturilor în 3 variante. Sau, cu alte cuvinte: schimbarea maturilor în 2 faze, cu 3 variante. Intrucît problema are numai 7 piese, ea constituie o așa numită „miniatură”, iar să compui o astfel de temă în forma de miniatură este o realizare constructivă de admirat! (Încă o indicație: cîmpurile de fugă ale R negru formează o stea; problema ne indică deci încă o temă: „stea-luța”, care însă n-are nimic comun cu problemele de fază și fiind o „pălă-

II. N.KOSLOPOV
„Express”, 1964

2# (6+1)

rie veche" în comparație cu acestea din urmă.

III. V. BARTOLOVIC
Pr. I "To Mat", 1962

24 (6+8)

Să încercăm: 1.Ce:d4? Ccm/Cb4!/Ce5! 2.Ce2/C:e7/Ce3 mat, dar se respinge prin 1...Dg3!

1.Cf:d4! Ccm/Cb4!/Ce5! 2.Cf5/b:c4/Cf4# (1...Dg3 2.C:c6#) Avem deci, schimbarea maturilor în 2 faze cu 3 variante fiecare!. La apărarea primară 1...Ccm, albul răspunde cu retragerea calului respectiv pe cîmpul inițial (Switchback). Mutările 1...Cb4/Ce5! sînt apărări îmbunătățite (prelungite) ale calului în comparație cu mutarea indiferentă (1...Ccm); apărările prelungite interceptează liniile nebulului și aturnului (Grimschaw-uri) ceea ce este exploatat de către alb, iar într-un caz și o autoblocare a cîmpului e5 - în varianta 1.Cf:d4 Ce5 2.Cf4#. O bravură!

(va urma)

TEME ȘI MECANISME ÎN PROBLEMA MODERNĂ cu 34

Mecanismul schimbării funcției

de Michel KELLER din „Die Schwalbe”,
Nr. 49, februarie 1978

Domeniul tematicii schimbării funcției, chiar cînd ne limităm la probleme cu mat în 3 mutări, este atât de important și de variat, încît se recomandă studierea lui dintr-un unghi special. Au fost alese acele exemple care arată schimbarea reciprocă a funcțiilor lor între două figuri albe; ulterior s-au limitat aceste exemple la cele în care apar ca și albi ca figuri tematice - aceștia fiind prin particularitățile lor cei mai potriviti pentru a scoate în evidență esența fundamentală a acestui mecanism.

Mecanismul nostru de schimb este tematic nemijlocit la tema HOLZHAUSEN respectiv PLACHUTTA, unde după interferarea neagră o figură albă se sacrifică pentru a crea poziția precedentă mutării de mat; cînd această manevră este dublată, avem deja o relație de reciprocitate a funcțiilor..

I. Jan HARTONG
"PROBLEM", 1951
Premiul I-II

34 (6+9)

Pentru edificare iată exemplul foarte frumos din diagrama I. Înainte de toate este curată sinucideră sacrificarea calilor prin 1.Cb5+ D:b5 sau 1.Cf5+ N:f5; dacă însă dama și nebulul se vor interfera reciproc, atunci sacrificiul unui cal va da posibilitatea celui lalt să declare mat: 1...N/Dd3 2.Cb5+/Cf5+ N:b5/D:f5 3.Cf5/Cb5# (la care albul nu trebuie să ocupe cîmpul c4, pentru a nu interfera propria damă care apără cîmpul d5). Dar cum poate fi silit negrul să ocupe cîmpul d3? Jucînd 1.Da5! (1.Da4? cu amenințarea scurtă: 2.Dd7#, eșuează după 1...Cb6! 2.D:c2 Dd3! 3.7#) cu am. greu sesizabilă: 2.Db5! și 3.Dd7#, iar la 2...Cb6 3.D:

:b6#. Acum se nasc discuții în tabăra adversarului; nebunul spune damei: „preia controlul asupra cîmpului c4 pentru ca tu să pazești matul la d7 de la h3”, ... dar abia se mută nebunul - 1...Nd3, că el este deviat: 2.Cc4 N:c4, iar celălalt cal, din c3, dă mat - 3.Ce4#. Văzînd aceasta negrul încearcă să profite de autoritatea mai mare a damei sale, care prin mutarea 1...Dd3 hotărăște poruncitor ca Nc2 să respingă amenințarea de mat la d7 de pe cîmpul a4; mai bine și-ar fi concentrat atenția în direcția opusă pentru că acum este obligată să accepte sacrificiul calului din c3: 2.Ce4+ D:e4 permițînd un mat nou - 3.Cc4#. Se constată că maturile din jocul pregătît sînt schimbate intrucît în soluție cîmpul b5 este „tabu” pentru Cc3. În felul acesta în jocul pregătît și în soluție cele patru cîmpuri supra-veghete de caii albi sînt utilizate la maximum.

Din modul de descriere rezultă că un mecanism de schimb nu trebuie să devină neapărat amos în timp ce este divizat funcțional.

Chiar „bătrîna” temă NOVOTNY ar putea fi mult invio- II. Michael KELLER rată prin astfel de combinații de reciprocitate la alb. „Freie PRESSE” 1968 Premiul I

Problema II încearcă să demonstreze aceasta într-o formă strict logică. Aici există două încercări tematice: 1.Cdf6? cu amenințarea dublă, specifică temei NOVOTNY I - 1...T/N:f6 2.Ce5/Gf2#, dar 1...N:g4! 2.7#, și 1.Cg7? T/N:f6 2.De3/Df4# respinsă prin 1...T:d5! 2.7#. În cazul acesta, albul trebuie să renunțe la încercările menționate și să schimbe jocul: 1.Ne8! cu amenințarea 2.Nb5+, iar la apărările 1...T/Nd7 (GRIMSHAW) putînd reveni cu succes la încercările inițiale: 2.Cdf6/Gf6!

III. R.C.O. MATTHEWS
„Problembiad” 1957
Premiul I

3/4 (10+12)
mează „tradiționalul NOVOTNY” - 2.Tc5 - ca un „aperitiv”; „gustarea” principală o pregătesc pionii negri: 1...d2 (evacuează diagonala c2-h7) permite după 2.Ce5+ N:c5 3.D:c2# și 1...e6 2.Cdc5+ T:c5 3.Da7#; un amestec armonios de „gustări” (care mi-ar fi plăcut și mai mult cu Tbl la b3, Nh4 la e1, și avînd cheia 1.Tb3-bl!).

V. Jan HARTONG

3/4 (8+11)

Deși nu chiar strict logică, problema III este în schimb mai complexă din punct de vedere tematic.

3/4 (6+12)
1.Dg3! amenință 2.g5! T/N:g5 3.Df4/De5#; însă după apărările indirecte 1...T/Nb3 (GRIMSHAW) apar anumite efecte negative care permit cailor să intre în joc: 1...Tb3 2.Cfg5+ (exploatînd interferarea Na2; nu mai merge 2.g5? din cauza 2...Cce+!) N:g5 3.N:d5# (în loc de 3.De5#?) și 1...Nb3 2.Chg5+ (2.g5? N:dl+!) T:g5 3.D:e3# în loc de 3.Df4#?.

L.Łośinski a arătat schimbul de funcții la NOVOTNY încă în anul 1952, că acest mecanism permite și astăzi variațiuni reușite.

IV. S. SEIDER
The Problemist, 1974
Premiul I

La problema IV, după 1.Ne1!, a- menință 2.Nb3+ și la 1...T:g8, urmează „tradiționalul NOVOTNY” - 2.Tc5 - ca un „aperitiv”; „gustarea” principală o pregătesc pionii negri: 1...d2 (evacuează diagonala c2-h7) permite după 2.Ce5+ N:c5 3.D:c2# și 1...e6 2.Cdc5+ T:c5 3.Da7#; un amestec armonios de „gustări” (care mi-ar fi plăcut și mai mult cu Tbl la b3, Nh4 la e1, și avînd cheia 1.Tb3-bl!).

Problema V (reprodusă din rev. „Skakbladet” 1938) îmbogățește mecanismul prin jocul legărilor și dezlegărilor negre: 1.Ne7! (cu am. 2.D:f5+ R:d4 3.D:e4#); negrul se apără prin deblocarea preventivă a cîmpului c3, dar prin retragerea turnului părăsește controlul asupra unuia din cele două cîmpuri tematice - c6 sau d3; turnul compensează acest dezavantaj prin dezlegarea unei figuri proprii (D sau N), însă dezleagă totodată unul din cei doi cai albi semilegați (Cd4 și Cf2): 1...Tc5/Te3 2.Cd3/Cc6+; din cele două figuri negre dezlegate de propriul turn, una (D sau N) trebuie la rîndul ei să lege

3/4 (11+9)

(indirect!) piesa care a dezlegat-o: 2...D:d3/N:c6 3.Cc6/Cd3#.

VI. H.GRASEMANN

Pr.I „Schach”, 1957

3# (8+12) La apărare secundară 1...Ce8, urmează 2.D:e8 (cu amen. 3.Db5#- și la 2...d4+ 3.Ccd5(e4)#.

SCHIMBAREA BATERIILOR ȘI REDAREA LOR ÎN MINIATURA

de Hans WINTER din „Die Schwalbe” 1978

Cuvinte și noțiuni ale jocului de șah izvorăsc parțial din limba bulgară. Același lucru se potrivește și pentru câteva expresii de specialitate ale problemisticii șahiste. O astfel de expresie cu caracter simbolic este **b a t e r i e**. Termenul de comparație al bateriei în modelul militar îl constituie funcționarea unui tun (sub forma unei figuri de șah de acțiune lungă, numită figura imobilă a bateriei) care poate **t r a g e** o lovitură (mutarea prin care se dă „șah”); țeava tunului este mai întâi astupată cu un capac (piesa care maschează) în timp ce mai târziu se îndepărtează capacul (piesa care a mascat este mutată) și focul (se dă șah) se declanșează.

Problemele de șah care se ocupă de baterii formează un domeniu cu multe subdiviziuni. Acest lucru îl dovedesc termeni ca: semibaterie, treime de baterie, bateria Siers, schimbul de baterii, transformarea bateriilor, ș.a.m.d. Ultimele două noțiuni citate desemnează două genuri de probleme cu baterie pentru care există exemple frumoase.

A. H. NIKOLUSI B. W. SPECKMANN
„Deutsche Schach- „Schach-Echo”, 1956
ztng” 1964 (versiune) Dedic. W. Hagemann

4# (3+1)

1.Re1 Rh7 2.Rf6+
(bateria R/T) Rh8 R.R
g6+ (bateria R/N);
2...Bg8 3.Re6;
2...Rh6 3.Rf5
și a.m.d.

3# (6+1)

1.Ng3! Rd6(c6)
2.Tf7(+) (bateria
T/N pe cimp.negre)
R:d5 (bateria
T/N pe cimp.albe)
3.Tc7#; 2...Rc5/6
3.Tc7#; 2...Re6 3.
Cc7# (2 mat.model)

Diagramele A și B conțin exemplele unui schimb de baterie la care una din pisele tematică, și anume piesa mobilă, se mută de la o baterie la alta. Problema A cu enunțul „mat în 4 mutări” are nevoie pentru redarea acestui conținut de un număr surprinzător de mic de piese - numai patru - în timp ce miniatura B la un conținut corespunzător, are enunțul „mat în 3 mutări”. În A și B nu se mută pur și simplu o piesă tematică de la o baterie la alta, ci acest schimb între două baterii constituie partea esențială a soluției. Acesta este motivul pentru care manevra este denumită schimb de baterie. Noțiunea de schimb de baterie nu se mai poate utiliza desigur, în cazul transformării uneia și a celelaltei baterii prin schimbarea unei piese tematică cu alta. După părerea autorului manevra unui astfel de

schimb ar putea fi desemnată cu noțiunea de transformarea bateriei; în acest caz când la o singură baterie survine o modificare, denumirea „tran-

"sformare" este cu siguranță mai potrivită decât termenul "schimbare".

Condiționată de prezența a două piese tematice având funcții diferite, C. Hans WINTER D. Hans WINTER transformarea unei baterii prin înlocuirea uneia din aceste piese se poate face principal în două moduri. Dr. Hermann Weissauer are meritul de a fi definit aceste două posibilități ca teme separate.

Die Schwalbe"1978

Die Schwalbe"1978

34 (5+2)
1.Nc1! Rb1 2.Cc3
b4/Ral 3.Na3#
1...b4 2.Cc3! b3/b
:c3 3.Na3# (trans-
formarea bateriei
inițiale C/T în bateria N/T).

34 (5+2)
1.Ce4! Tg1 2.f4!
Tg2(g3+) 3.C(:)g3#
(transformarea u-
nei baterii P/W în
bateria C/N).

transformarea unei baterii prin înlocuirea uneia din aceste piese se poate face principal în două moduri. Dr. Hermann Weissauer are meritul de a fi definit aceste două posibilități ca teme separate.

Problemele C și D cuprind fiecare câte o baterie ineficientă, cu care nu se poate ajunge la mat prin mutarea figurii mobile. Pentru obținerea matului este nevoie de transformarea bateriei prin înlocuirea figurii mobile (se știe că o baterie este numită după figura mobilă; astfel în C avem bateria calului, ce se transformă în cursul soluției în bateria nebulului, iar la D - bateria pionului se transformă în bateria calului).

CONCURS SINTETIC TEMATIC

Seria a șaptea a concursului nostru a cuprins următoarele probleme:

XVII.

XVIII.

T.FELDMANN

A.F.IANOVIC

Pr.sp., R.R. de \$4934

Die Schwalbe"933

24 (10+9)
1.Cc4!

24 (9+11)
1.D:e5!

de figura B. În urma deplasării acesteia, fig. A rămâne legată, ceea ce ar permite matul cu fig. D care se va deplasa în lungul liniei de legătură, dacă n-ar exista o a treia figură neagră - C. Aceasta din urmă ar putea să împiedice matul dacă n-ar fi fost interceptată tocmai de fig. B.

Această serie a fost abordată cu succes de mulți iubitori ai problemisticii, lucru foarte încurajător. Totuși, în timp ce problema XVII era reconstituită cu multă exactitate de toți participanții, problema XVIII, aparținând apreciatului nostru compozitor și publicist, a creat multe dificultăți în amplasarea pieselor pentru evitarea dublelor soluții și alte nereguli. Punctajul la problema XVII a fost maxim! La XVIII însă: -

I. Ehrenwerth, N. Florea, Gh. Raia, L. Redlinger plasează D albă pe cîmpuri diferite, permițînd negrului în poziția inițială contrașahul fără răspuns de mat, ceea ce evident constituie un defect de construcție. Pentru înlăturarea acestui contrașah era obligatoriu plasarea D albe la e4. Nu am aplicat totuși penalizări pentru acest defect.

Spre regret, I. Moga și I. Ehrenwerth nu plasează D neagră la a4 și în consecință apare dubla soluție - 1.D:d4+ p:d4 2.C(:)e5#! În acest caz s-a aplicat penalizare de 5 puncte.

Noii veniți la acest concurs sint: N. Florea, I. Roanghegi și H. Vissa,

precum și problemistul francez Garen Yacoubian !

La această serie câștigă prin totalizarea celor 300 de puncte, următorii: Radu Drăgoescu, Gheorghe Nica, P. Racolța, cărora le adresăm sincere felicitări !

Nicky GHERAN (București)

Dar iată și tabelul cu punctajul acumulat:

Nr. crt	Numele și prenumele	Probleme		Total puncte	Total preced.	Total Pre-g-ral mii
		XVII	XVIII			
1	R. Drăgoescu-București	25	25	50	275	325
2	Gh. Nica - București	25	25	50	275	325
3	P. Racolța-c. Seini	25	25	50	260	310
4	C. Niculae-Rădoiști	-	-	-	265	265
5	C.D. Ciobanu - Brașov	25	25	50	205	255
6	V. Ionescu - P. Neamț	25	25	50	115	165
7	P. Popa - București	25	25	50	110	160
8	A. Cioranic - Pitești	-	-	-	150	150
9	M. Tancău - Bacău	25	25	50	75	125
10	V. Petrovici-București	25	25	50	65	115
11	Al. Stan - București	25	25	50	60	110
12	I. Oprea - Lipova	25	25	50	50	100
13	C. Albișoru-București	25	25	50	45	95
14	I. Moga - București	25	20	45	50	95
15	I. Ehrenwerth - Cluj	25	20	45	50	95
16	L. Redlinger-București	25	25	50	10	60
17	Gh. Raia - Oravița	25	25	50	0	50
18	N. Florea - București	25	25	50	0	50
19	H. Vissa - Bușteni	25	25	50	0	50
20	I. Roangheși-Baia Mare	25	25	50	0	50
21	G. Yacoubian - FRANȚA	25	25	50	0	50

Rezultatul seriei a opta și ultima a concursului nostru sintetic (problemele XIX și XX) se va publica, împreună cu rezultatele concursului anual de compoziție (1978), în numărul următor al Buletinului Problemistic.

REZULTATUL CONCURSULUI NOSTRU ANUAL - 1977

Invitația maestrului A.F. Ianovici de a arbitra acest concurs a constituit pentru mine o mare onoare, deoarece personal apreciez foarte mult această revistă interesantă, pe care o studiez de câțiva ani.

Secția problemelor cu 2

Am fost nevoit să exclud din cele 43 lucrări publicate următoarele: pentru soluții duble - 766, 768, 769, 770 și 840, precum și 801 din cauza folosirii mecanismului „Four hands round” identic cu acel din problema lui L. Loşinski din „L'Italia Scacchistica” 1930/II, Menț. onor. 1.

Pe lângă acestea, încă câteva lucrări au folosit mecanisme cunoscute, însă asemănarea n-am găsit-o atât de pronunțată pentru a le considera lipsite de originalitate.

Pentru cele corecte propun următoarea clasificare:

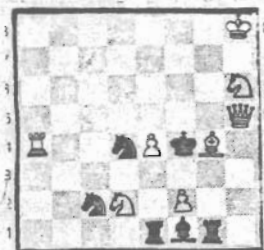
PREMIUL I - 800 (V. Melnicenko). Prima cursă - 1.Ta5? (respinsă prin 1...Nb5!) - crează două amenințări: 2.De5# și Dg5#, care reapar alternându-se în cursa următoare - 1.Cf7? (respinsă prin 1...Th1!) și în soluție - 1.Cf3!, o dată cu mat la autoblocare tematică (1...Tg4 în cursă și 1...Te4 în soluție). O lucrare construită impecabil, îmbogățită cu schimbarea matului la 1...Tg4 și cu o cheie bună care crează un cîmp de refugiu R negru. Tocmai în această variantă autorul a reușit să asigure un rol turnului de la a4 - legarea figurii negre (1...Re4 2.Df5#).

PREMIUL II - 804 (V. Golubenko). Cea mai originală problemă a concursului în cursa 1.Tg4? (respinsă de 1...C:d5!) apar două amenințări - 2.Ce3# și N

e64. La autoblocările 1...D:g4/C:g4 urmează 2.De5/Cd64; aceste mături devin amenințări după efectuarea cheii 1.Te4! Acum, la autoblocările 1...Cf:e4/Cg:e4, amenințările din cursă (2.Ce3/Ne64) reapar din nou, însă ca mături în variante. O concepție surprinzătoare, dar problema nu este definitiv elaborată. Defecțiunea principală constă în faptul că 2.Ne6 nu este asigurat prin mutarea Td4 (adică prin blocarea cîmpului e4 în soluție), ci prin controlarea cîmpului g6(Tg1). Astfel este redusă omogenitatea fazelor, se pierde momentul separației amenințărilor și împiedicării dualurilor în soluție

PREMIUL I:

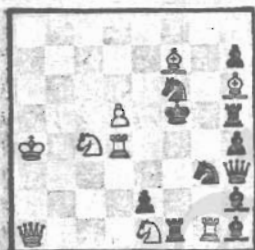
Viktor A. MELNICHENKO

800 24 (8+6)

PREMIUL II:

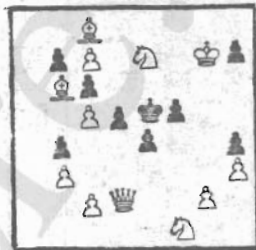
Vladimir A. GOLUBENKO

804 24 (9+11)

Mențiunea de onoare 1:

Vl. EROHIN & E. LEUN

807 24 (12+9)

Mențiunea de onoare I - 807(V.Erohin & E.Leun). ZAGORUIKO cu patru faze, într-un mecanism original, dar cu unele defecțiuni tehnice (construcția oarecum greoaie și răsturnări de cursă evidente, pe care n-a reușit să le compenseze cheia bună). Toate acestea n-au permis acordarea unui premiu.

Ment. on. 2 - 798(R.Notaro). Una din puținele realizări ale temei FLECK sub forma de miniatură.

Ment. on. 3 - 844(E.Petrov). O schimbare neobișnuită a maturilor, însă aici este slab folosită dama albă.

Mențiuni de laudă (fără ordine): 759(M.Tancău) cu schimbarea interesantă a jocului; 760(N.Cerniavski & S.Ședei). Tema IANOVIC în soluție, cu schimbarea a două mături din cursă; 808(I.Sușkov). Corecția amenințărilor prin jocul turnului alb pe două linii. O lucrare perfectă, însă mecanismul este cunoscut de acum 15 ani din lucrările problemistilor Driver, Lipton și alții. 847(V.Rudenko). Iarăși o problemă foarte bună, dar tot cu un mecanism cunoscut chiar din lucrările anterioare ale autorului.

Beograd, 22.XII 1978

Milan VELIMIROVIC
Arbitru internațional al FIDESecția problemelor cu 34 și 36

Dintre cele 36 probleme publicate, la 9 lucrări au fost descoperite soluții duble - 762, 778, 813, 817, 818, 855, 856, 861 și 862. Problema 774 este anticipată (vezi „B.P.” Nr. 27-28, pag. 95), iar 779 este eliminată din cauza ilegalității poziției. Totodată, am descoperit două greșeli ale dezlegătorilor buletinului: problema 810 nu are dublă soluție (1.Rc77 f5! 2.De8+ Rf6 3.?), astfel că aceasta a putut intra în numărul problemelor clasificate, iar 817 am găsit-o insolubilă după 1.c6?! g6! 2.c:d7 g:h5! 3.?

Pentru clasificare am ales următoarele nouă probleme:

PREMIUL I - 809(M.Keller). Două mutări ale calului din c6 ar fi posibile, dacă cîmpul e5 ar fi fost controlat. După 1.Te2! (2.Th1+), apărările 1...Tb1 și 1...g2 deschid liniile figurilor albe care controlează cîmpul în cauză, dar apariția dualurilor este împiedicată în mod ingenios grație interceptării acestor linii la mutarea de mat: 1...Tb1 2.Cb4+? C:b4 3.Cc34? R:e5! și 1...g2 2.Ce7+? C:e7! 3.Cf44? R:e5!. O problemă bună cu un joc armonios!

PREMIUL II - 859(V.Rudenko). Un RUEHLIS complet este realizat cu ajutorul mutărilor specifice temei SIERS ale calului alb de la c7. Este foarte bună amenințarea liniștită - 2.h8c!, iar construcția pare a fi destul de reușită,

totuși Tbl este folosit prea puțin.

PREMIUL III - 785(M.Kuznețov). Cea mai reușită problemă cu mat în mai multe mutări. Trei autoblocări ale R negru sînt forțate prin două sacrificii ale figurilor albe și o autoblocare temporară (la f4) într-o manevră finală de 3 mutări, constituie varianta principală, care se încheie cu un mat care exploatează legarea turnului. Impresia generală este redusă din cauza prea multor variante secundare.

PREMIUL I:

809. Michael KELLER

3/4 (11+12)

PREMIUL II:

859. Valentin RUDENKO

3/4 (9+12)

PREMIUL III:

785. Mihail KUZNEȚOV

7/8 (8+10)

Mențiunea de onoare 1 - 857(M.Manolescu). Patru mături diferite după mutările calului alb de la e4 cu interceptarea liniilor negre cu C negru la d5 și matul al 5-lea în varianta secundară 1...Na3 2.Dh6 Cd5 3.Nd4#.

Menț.on. 2 - 810(N.Kulighin). O problemă foarte bună în stilul „boomien”, cu cheia bună și cu maturile regulate.

Menț.on. 3 - 815(S.Kornev & A.Agarkov). Trei variante analoage cu legarea Cg4 și cu autoblocarea R negru, dar cu cheia slabă care crează un cîmp liber, dar atacă un alt cîmp de refugiu, care este, spre regret, lipsit de răspuns la fuga regelui în poziția inițială.

Menț. de laudă 1 - 777(V.Nestorescu - versiune). Compoziția este bogată în elemente strategice: trei semilegări (două pe orizontala a 4-a), multe închideri de linii, legări etc.

Menț. de laudă 2 - 781(N.Kulighin). Un sacrificiu strălucit al turnului alb după devierea D negre și cu poziția finală și mai strălucită.

Menț. de laudă 3 - 782(W.Speckmann). Într-o ramură mult studiată de probleme cu numai patru piese, fiecare descoperire originală merită o mențiune de laudă. Cred că numele mult apreciatului specialist în această ramură reduce cu totul posibilitatea anticipării.

Beograd,
22.XII 1978

Milan VELIMIROVIĆ
Arbitru internațional FIDE

S ec ția h e t e r o d o x e l o r ș i f e e r i c e l o r

La acest concurs au luat parte 45 de probleme din 14 țări. Majoritatea lucrărilor sînt de genul mat ajutor. Nivelul problemelor nu este prea ridicat, totuși oricine poate să găsească printre ele cîte o realizare interesantă.

Am exclus din concurs următoarele probleme:

792(Novikov) - autorul n-a adus nimic nou față de cunoscuta problemă de V.Cuciuc (Ajedrez Magic 1971): Rel, Ne5, Ce7 - Re8, Ta8, Ne4; ajutor 2# și b/Ta8---h8: a/ 1.Nb7 Cd5 2.0-0-0 Cb6#; b/ 1.Nh7 Cf5 2.0-0 Cb6#.

878(Beleakin & Kopnin) este o prelucrare a problemei ortodoxe cu 2#.

879(Limbach) - o prelucrare nu mai reușită a problemei proprii din „Fenschach” 1964, pr.III: Rc8, Dh1, Nd8, e6, Cd7, Pb5, c7 - Ra8, Cg7, Pg3; inv. 8#: 1.Nc4 Ra7 2.b6+ Ra8 3.b7+ Ra7 4.Dg2+ Ce3 5.b8N+ Ra8 6.Nd5+ C:d5 7.Dh1+ g2 8.Cb6+ C:b6#. Dintre celelalte probleme am ales pentru clasificare următoarele:

PREMIUL I - 869(P.Petkov). Două variante armonios construite, în care,

după dezlegarea figurii albe, urmează interceptarea nebulului negru urmată de mat. Problema este construită foarte bine: toate figurile aflate pe tablă iau parte la jocul conceput de autor. Cea mai bună problemă a concursului.

PREMIUL II - 834(T.Garai). O problemă interesantă și originală, realizând tema IANOVIC cu gemen. Construcția problemei e puțin greoaie.

Mențiunea de onoare 1 - 833(P.Moutecidis). O lucrare frumoasă și economică, în care dezlegarea cailor albi este urmată de mat cu legarea cailor negri, însă jocul este cam schematic.

Menț. de on. 2 - 831(D.Irezabal - versiune). Blocarea cîmpurilor libere este combinată cu interferarea reciprocă pe f5 (Grimshaw) a figurilor negre de acțiune lungă.

Menț. de on. 3 - 825(P.Petkov). Un mat invers construit foarte economic, dar lipsit de un joc interesant. Calul negru este silit să dea mat prin mutări brutale.

Menț. de on. 4 - 865(J.Bajtay). Meredith cu două mături diferite.

PREMIUL I:

869. Petko A. PETKOV

Aj.24 (2.1.1.1) (5+10)

PREMIUL II:

834. Toma GARAI

Aj.24 B/Ng4→e3 (7+12)

Mențiunea de onoare 1:
833. Paul MOUTECIDIS

Aj.24 (2.1.1.1) (5+8)

Menț. de laudă 1 - 874(C.Niculae). Miniatură cu jocul cailor.

Menț. de laudă 2 - 871(Sinakevici & Fokin). Tema „Pierderii tempo-ului” -

Odată de către negru și odată de alb.

Menț. laudă 3 - 872(M.Novis & F.Sonnenfeld). Un bloc interesant.

Menț. laudă 4 - 832(Oh. Szondy). Dezlegarea cailor și blocarea cîmpurilor din zona regelui.

Menț. laudă 5 - 867(D.Müller). Promoțiile pionilor în diferite figuri s-au mai întîlnit în probleme de acest gen.

Czestochowa

24.IX 1978

Eugeniusz IWANOW

Arbitru internațional FIDE

N E C R O L O G**Ioan MAYER**

1902 - 1978

A plecat definitiv dintre noi un permanent și pasionat colaborator al Buletinului Problemistic - inginerul Hansi Mayer, originar chiar din Sibiu. Jucător puternic încă din perioada studenției, bun cunosător a cinci limbi străine și profund om de cultură, a tradus și a scris articole de critică literară, filozofie și în alte domenii, la publicații prestigioase ca „Neuer Weg”, „Contemporanul” și altele. Excepțional de bine pregătit în domeniul profesiunii sale, a răspuns cu entuziasm solicitărilor create de industrializarea regiunii sale natale. Comportarea sa plăcută lasă o amintire greu de șters, tuturor celor care l-au cunoscut. Mereu îi vom simți lipsa, greu de înlocuit...

REZULTATUL DEFINITIV

al concursului în memoria lui WOLFGANG PAULY

Avind în vedere că n-au fost primite contestații la secția I - ortodoxe cu 4/ și 4/ și nici la secția II - subsecția inverse clasice, clasificările stabilite de arbitrii respectivi rămân definitive.

În ce privește secția II - subsecția maturilor inverse maxime, aici au fost găsite incorecte următoarele probleme:

PREMIUL II (P.Moutecidis): a/ după introducerea 1.c4 Tf1+ 2.Rc2 Tf8 3.c5 Tf1 4.c6 Tf8, albul poate continua cu 5.c7 (în loc de 5.c:d7) Tf1 6.c8 D(T) Tf8 7.Rf1 Tc8 8.Rel Tc1; de asemenea, la gemenul c/, după introducerea 1.f8D 2.Rf7 3.Dd8, albul poate continua și cu 4.Db6 (în loc de 4.Re8), urmat de Tc1 5.Dh6 Tc8 6.Dg6(h7)+ Tc2 7.Re8 Nd4 8.Df7 Tc8; și la gemenul d/, după primele două mutări - 1.b7 Ta3 2.Rb6 Th3, albul poate continua: 3.Rc7 (în loc de 3.b8D+) Ta3 4.b8D Th3 5.Dc8 Ta3 6.Rb6 Th3 7.Dc2 Ta3 8.Dc7+ Tg3 9.Ra5 Ne4 10.Db6 Ta3.

Mențiunea de onoare 3 (V.Alaikov) are dubla soluție: 1.Rg7 Da8 2. Nh3+ (merge și 2.Na6+ D:a6 3.Rh6 D:g6) Dg2 3.Tf3+ Re2 4.Rh6 D:g6.

Mențiunea de onoare 4 (C.Goumondy): a/ după 1.c8N Dg8, albul va continua cu 2.e8N (în loc de 2.e8T) obținând același rezultat - 2...Da2 3. Nb5 Dg8 4.Ne6 Dgl 5.Nc3 Da7.

Menționăm că cele de mai sus au fost sesizate de către Paul Răican din Tulcea, care solicită cu acest prilej inserarea versiunii mai economice a problemei sale, recomandate la acest concurs și avind soluția următoare: 1.Te2 T:c4 2.Te4 Tc8 3.T:e8 Tc3 4.Te2(d8) Tc8 5.T:d2 T8c3 (5...Th8 6.Td8 Cc8 7.T:d2 Tc1; la 5...T2c?? 6.b4 Tc1) 6.T:c2 Tc8 7.Td2 Tc1; dacă 1...Tg8 2.Te8 Tg2 3.c5 Tg8 4.T:g8+ Rf2 5.Tg4 Re3 6.c4 T:c4 7.Td4 Tc1. Un duel al turnurilor.

P. RĂICAN
(versiune)

Cele trei probleme incorecte se anulează, iar elasmamentul definitiv la această subsecție se modifică după Inv.max.7(5+8) cum urmează: PREMIUL I - V.Nestorescu, PREMIUL II - E.Wikström, PREMIUL III - J.Rusek. Mențiunea de onoare 1 - K.Gandev, Menț.on. 2 - J.Rusek, Menț.on. 3 - J.-C.Gandy & P.Gre, Menț.on.4 - P.Răican(vezi diagr.de sus).

„3 c o a l a c o m p o z i ț i e i”

Sub acest titlu, am propus în Nr.30 al „B.P.” (pag.40-41) un exercițiu de reconstrucție după o schemă cu mat în 3 mutări.

Ioan MOGA

Spre regretul nostru, acest exercițiu nu s-a bucurat de o atenție din partea cititorilor buletinului: am primit doar trei reconstrucții (R.Drăgoescu, I.Moga și I. Oprea), dintre care în două s-a păstrat mecanismul greoi al bateriei R-D, cu adăugarea a trei figuri albe (N+2C). Ni s-a părut cea mai economică și mai reușită, reconstrucția prezentată de I.Moga din București, pentru care fi acordăm unicul premiu.

3 (5+8)

Soluție: 1.Te7 (am. 2.Td7+ Re8 3.Tc8) Tf7 2.Te8+ 3. Tc8, 1.Tg7 2.Tc8+ R:c8 3.Da8, 1...Tc2 2.Td7+ Re8 3.D e4, 1...Ng4 2.Dal și 3.Da5.

Numărul următor al buletinului va apare după ce vor fi primite referatele juriilor care au consimțit să arbitreze concursul nostru anual de compoziție pe anul 1978.

PROBLEME INEDITE

ARBITRII: la 2^a - Mihail N. MARANDIUK (U.R.S.S.)
 la 3^a și mai multe mutări - Michael KELLER (Rep. Federală Germania)
 la heterodoxe și feerice - Alexandr P. GRIN (U.R.S.S.)

1009.

1010.

1011.

1012.

Saturnin LIMBACH (Polonia)

Viktor KICIGHIN (U.)

Piotr A. KREPKO (R. S. S.)

I.G. KAVNATSKI (S.)

2^a

(5+5)

2^a

(6+4)

2^a

(7+4)

2^a

(8+4)

DEZLEGĂRI DE PROBLEME din Nr. 30

927 (Melnichenko). Incercări tematiche: 1.Nd3(A) Rf1(a) 2.Da1(C), dar 1...Rh1!; 1.Ne4(B) Rf1(b) 2.Da1(C), dar 1...Rf1! Sol.: 1.Da1!(C) Rf1(a)/Rh1(b) 2.Nd3(A)/Ne4(B)!. Temele BANNYI și RUHLIS în miniatură (2+2+2 pte).
 928 (Turoverov). 1.e4! (am. dublă: 2.f4 și Da5, ca la tema NOVOTNY, însă apărările tematiche anulează ambele amenințări!) 1...T:e4 2.Cc6 și 1...N:e4 2.Cg4, deci maturile se schimbă, rezultând așa numitul NOVOTNY românesc (dr.Gh.Leu); 1...Dd2 2.C:c4. Un Meredith bine conceput. Cheia excelentă (VS). (2+2 p.). 929 (Kavnatski). 1.Cd7! (Zugzwang; cheia adaugă la două cimpuri de refugiu inițiale, încă două!) Rc4/Rc6/Re6/Re4 2.Ce3/Ce7/Cb6/C:f6. „Steluța” regelui negru. O frumoasă conclucrarea cailor și nebunilor (LR) (2 pte). 930 (Maryško). 1.Db8! (Zugzwang) R:c5/Nw 2.Ne3/Dh8 și 1...Cw/Cd5!/Ce4! 2.Dd6/Cf6/Cce6. Ultimile trei variante ilustrează „Apărarea de gradul II”, combinată cu autoblocări. Maturi frumoase (VS) (2 pte).
 931 (Moga). Cursă: 1.Rd3? (Zugzw.) cu maturi în 5 variante, dar 1...Cg3! 2.? Sol.: 1.Db2! (dezleagă turnul și amenință 2.Db8) T:d4+/Tf6 2.D:d4/Tg4, 1...Ce4/Ce6 2.Td5/C:c6. În cele două faze se schimbă nu numai maturile ci și apărările, avem deci tema „Schimbarea facultativă”. O realizare reușită. (2+2 p.). 932 (Lapedatu). 1.Cg5! (Zugzw., eliberând două cimpuri de refugiu) Rc3/Rc5/Re3 2.Cf5/Ce6/Ce2. 1.Cd2? Rc5! (2 pte). 933 (Golubenko). Curse: 1.Cg4 (= 2.De5) e:d6/Cw/C:d3 2.T:h7/Db4/Ce2, dar 1...Th5!; 1.Tg3? (= 2.Ce2 mat), dar 1...Th2! Sol.: 1.Tg5! (= 2.De5) e:d6/e6+/e5+/e:f6 2.C:h7/Nb7/Nf7/Nf7. Cheia permite patru contrașahuri prin mutările pionului negru, la care însă sînt numai trei răspunsuri diferite de mat, așa că nu este un PICKANINNY complet (2+2+2 pte). 934 (Jarkov). Incercări tematiche: 1.T:c2? (= 2.Tc5) Tb6!(a); 1.Te2? (= 2.Te5) Tb8!(b). Sol.: 1.T:g2! (= 2.Tg4) Tb6(a)/Tb8(b) 2.T:c2(A)/Te2(B)!...Cb(d)6/Tb5+ 2.D:()d6/D:b5. Primele mutări ale încercărilor (A și B) - 1.Td2:c2 și 1.Td2-e2 - au devenit în soluție alte mutări (1.Tg2:c2 și 1.Tg2-e2), ceea ce nu corespunde enunțului W. mel VLADIMIROV, așa că avem aici tema „pseudo-Vladimirov”! (2+2 puncte).
 935 (Căliman). Incercări tematiche: 1.Tf4+? D:d3! și 1.Te3+? Df5! Sol.: 1.De1! (= 2.D:h4) Df2 2.Tf4! și 1...Dg3 2.Te3! - tema BARTHELEMY. Variante secundare: 1...D:e4+/D:g4/D:f6 2.N:e4/Te:g4/C:f6. (2+2 p.). 936 (Fokin). Incercări: 1.N:c4? (= 2.Te2) d3/Cc3/f4 2.N:d5/Cc5/Dh7, dar 1...Ng1!; 1.Db1? (= 2.T:c4) d3/Cb2 2.Nf3/Cc5, dar 1...c3! Sol.: 1.Cf4! (= 2.Nf3) d3/e:f4 2.T:c4/De7. (2+2+2 pte). 937 (Drăgoescu). 1.e4! (= 2.Cf7) Tf2 2.Na2 - variantă principală (tematică): bateria albă de pe orizontala a 5-a (N-T) este supravegheată de două figuri negre - Tal și Ng1; în apărare, Ng1 este în-

1013.

Constantin CERNEI
Cîmpulung-Mold.2♙ (7+7)
1017.

1014.

Rada DRAGOESCU
București

2♙ (8+8)

1015.

Nicolae IONESCU
Mediaș

2♙ (9+7)

1016.

Ioan OPREA (Lipova)
Dedic. A. Ianovcic

2♙ (11+7)

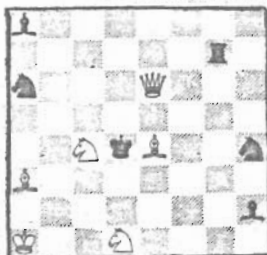
1018.

1019.

Leonid MAKARONET (URSS)

Talip AMIROV (URSS)

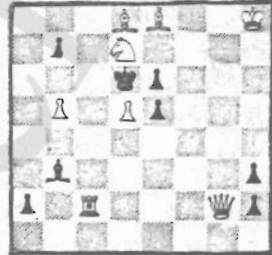
Jozsef SZÖGHY (Ungaria)

2♙ (6+6)

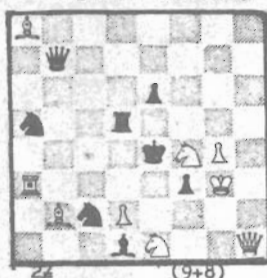
2♙ (4+9)

2♙ (8+8)

terferat de T de la d2, ceea ce permite albului să riposteze cu mat prin descoperire, făcînd totodată obstrucția turnului de la al. Spre regret, lipsește o a doua variantă reprezentînd tema „mecanismul vectorilor” (se va vedea rubrica ziarului „Tribuna Sibiului” din 6, 17 și 24 sept. 1970). Variante secundare nu prezintă interes. (2 p.). 938 (Tancău). Joc ap.: 1... Nc4/Cf5 2.D:e4/N:c6♙. Sol.: 1.C:e4!(= 2.Td4♙) Nc4/Cf5 2.Cc3/Cf6♙ - maturile din joc.ap. sînt schimbate. Var.sec.: 1...Tc4/N:e4+ 2.Td6/D:e4♙. Nu merge 1.T:c6? Cf5! Problema este dedicată lui A.F.I.(1+2 p.). 939 (Erohim) Joc ap.: 1...Nd6/N:d5 2.Dd4/D:c7♙. Sol.: 1.Td7!(= 2.De3♙) Nd6/N:d5 2.Dd6/D:d5♙ - la aceleași apărări urmează mături schimbate; 1...T:f3/Tf4 2.Dd4/D:c7♙ - maturile din joc.ap. au revenit la alte apărări, avem deci tema RUHLIS complet; 1...R:e6 2.C:c7♙. (1+2+2 pte). 840 (Lider). 1.Df5!(Zugzw) Cc3/Cc7/Cd6:(a3) 2.Td2/Tc4/Td5♙, 1...b:a3/g3 2.Ta4/Cf3♙, 1...T:e2/Te3/T:e5/Tf4 2.C:e2/f1e3/Dd3/e3♙. Zece variante cu nouă mături diferite (2 p.). 941 (Manolescu). Joc ap.: 1...d5/Cd5 2.Df1/De4♙; sol.: 1.Cf7!(= 2.C:d6♙) d5/Cd5 2.Df4/Dd3♙ - după cheie, negrul se apără împotriva amenințării dezlegînd indirect Nc5, ceea ce dezleagă și D albă, care dă mat; în joc.ap. la aceleași apărări, urmează alte mături dar tot cu D.(1+2 p.). 942 (Vollenweider). Cursă: 1.N:g4?(= 2.Nf3♙) Rd5/C:g4 2.Ne6(Switchback)/Dh1♙, dar 1...D:d2!; sol.: 1.D:e7!(= 2.Nc4♙) D:d4/N:d4 2.Cc3/Te3♙ - tema „Apărarea SCHIFFMANN”; var. sec.: 1...c:b5/C:f7/Cf3 2.Db7/N:f7/T:g4♙. (2+2+2 pte). 943 (Mikan). Intenție: 1.Nb3(= 2.Cd6+ Rd3 3.Nc4♙, iar la 2...C:d6 3.Nc2♙), g:f5 2.Nc2+ Rd5 3.Dg8♙, dar după 1...f1d1 2.Cd6+ C:d6 3.??♙ - insolubilă. (3 pte). 944 (Marandiuk). Joc ap.: 1...T:e5 2.Cf4+ N:f4 3.Dg6♙, 1...N:e5 2.Cc5+ T:c5 3.Df5♙. Sol.: 1.Dc1!(= 2.D:h6+ g:h6 3.Tf6♙) T:e5 2.Df4!(am.3. Df7♙) N:f4 3.C:f4♙, 1...N:e5 2.Dc5!(am.3. De7♙) T:c5 3.C:c5♙. Frumos! (VI). 1.Dg1? Ce2! 2.D:g2 Nd1 3.7(2+3 pte). 945 (Cartev). 1.Dh2!(= 2.Nc5! T:/N:c5 3.Te7/Nd5♙ - NOVOTNY alb) Tb5 2.Rg2! (2.Nc5? Tb7! - Novotny negru) = 3.Dh3♙; 1...Nf8 (mutarea anticritică împiedicînd din nou 2.Nc5) 2.Rh4! și

1020.

Erich RACZ
(Rep. Fed. Germania)

(9+8)

1021.

György BAKCSI
Budapest

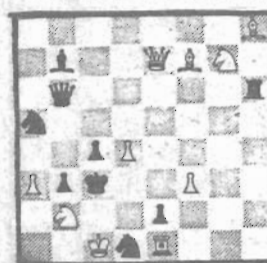
24 b/♙ ↔ ♚ (8+10)

1022.

E. SOROKIN & P. MOUTECIDIS
(U.R.S.S. & Grecia)

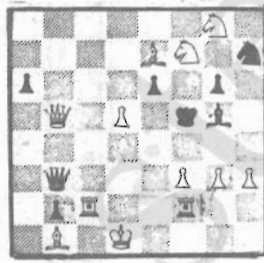
24 (9+9)

1023.

Gheorghe CALIMAN
Sîngeorgiu-de-Pădure

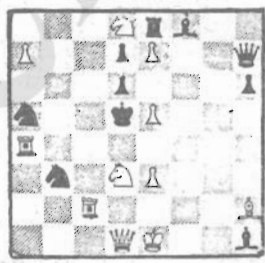
24* (10+9)

1024.

Mihail I. STAN
Roman

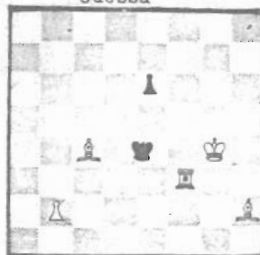
24 (12+8)

1025.

Veaceslav KOPAEV
(U.R.S.S.)

24* (11+10)

3.Dh3, 1...Nd6 2.e:d6 ♟ 3.Te7 (2...Te5 3.D:e5) (3 pte). 946(Goumon-dy). 1.Cd3!(= 2.Dg6+ Taf5/Tfr5 3.Cc5/Cf2d) Taf5 2.De5+ N/T:e5 3.Cc5/Cd6 1...Tff5 2.Df4+ N/T:f4 3.Cf2/Cd6, 1...Ng3 2.D:g3 etc., 1...Tf6 2.C:f6. (3 pte). 947(Pachman). Intenție: 1.Nf5! N:f5 2.e4(m 3.f6 ♟ 4.Nf2d) Ng4/Nh3 3.f3/f4 m/N:f1 4.Nf2/Cf3, 1...N:e2 2.Ng4! N:g4 3.f3 etc. 1...e4 2.N:g4 e3 3.Cf3+ R:f1 4.Nh3d. Insa merge, spre regret, ♟ 1.e3(m 2.f3 ♟ 3.Nf3+ Dg3 3.T:g3+ h:g3 4.h4d) Dg3 2.T:g3 h:g3(m 3.h4+/Nf3+ R:g4/h:g3 4.Cf6/h4d. Impresie de gimnastică acrobatică! Foarte dificilă(LR). (4 pte) 949(Kulighin). 1.f5!(Zugzw) b3 2.Tc8! g:h4 3.Nc7! Rc5 4.Ne5, 1...g:h4 2.Nb8! b3 3.Tc7! Re5 4.Tc4d. Incercarea a prezenta tema INDIANA în două variante eșuează din cauza unei duble soluții: 1.h:g5 f:g5 2.Tc6! e:f4(2...b3 3.Ne1) 3.Nh4 Re5 4.Nf6, 1...f5 2.Ne1, urmat de 3.N:b4 ♟ 4.Nc3d. (4+4 pte). 950(Rudenko, Marandiuk & Gordian). Incercarea a schimba tunul pentru unul din cei doi nebuni eșuează: 1.T:b4/T:d3+? D:T 2.D:e6 D:c5/Df5! 3.? Sol.: 1.a7 g5 2.a8D(amenințare) g:f4 3.Dh8+ e5 4.Dd8, 1...N:c5 2.Tb4+! D:b4(2...Na4 3.Tc4+) 3.D:e6 cu am. dublă de mat, dar merge ♟ 2.Da5(am. 3.Dc3+) Nb4 3.D:b4+ D:b4(3...Nc4 4.Dc5/Dc5d) 4.T:d3d; 1...Ne4(1...Nc4 2.a8D ♟ 3.D:e6+) 2.Te4+ D:d3 3.D:e6 ♟ 4.De5d; merge ♟ 2.T:b4+ D:b4 3.D:e6 cu am. dublă. (4+2 pte). 951(Makaronet). 1.Tg8 hld 2.Tc8+ Dc6 3.Dc7! D:c7 4.d:c7 d5 5.c8D; 1...h1N 2.Tgl Nd5 3.Tcl+ Nc4 4.Tc3 d:c3 5.d4d (5 p.). 952(Dolghinovic). 1.Cd7!(= 2.f5+ Nf4d) f5 2.Te6+ N:e6d, 1...Cf5

1026.
I.G. KAVNATSKI
Odessa

3# (5+2)

1027.
Leonid MAKARONET
(U.R.S.S.)

3# (4+12)

1028.
Claude GOU MONDY
Paris

3#+ (10+9)

1029.
Marcel TANCAU
Bacău

4# (7+9)

1030.
Leonid MAKARONET
(U.R.S.S.)

4# (6+12)

1031.
Claude GOU MONDY
Paris

4# (13+6)

2.Nb7+ Nd5#. Incercări: 1.C5g6? g5!; 1.C5c6? Cg5! Combinații albe cu a-părare pe cimpul amenințării. (2 pte). 953(Makaronet). Intenție: 1.Td4 b5 2.Df3+ Tg3 3.e4 T:f3#, 1...b6 2.Tc4 b5 3.Nc3 b:c4#, dar merge și simplu 1.b5 b6 2.Tc5 b:c5 3.Nc3 c4#. (3+3 pte). 954(Racolța). 1.Ne5 c5 2.c4! d:c3 e.p. 3.Cf2 (3.Nd3/c2? Ra2! 4.?) c4 4.Cd3 c:d3 5.T:a6 d2#. Ideea e simplă, dar realizarea ei implică o așezare măiestrită a pieselor și o conducere ascuțită a lor (LR). (5 pte). 955(Petrov). Intenție: 1.Rh5 Rf6 2.Tg7 Rf5 3.Cf8 Rf6 4.Nh4+ Rf5 5.Tg5+ Rf4/f6 6.Tf5+ Rf5: 7.Cg6 h:g6#, dar merge și 1.Nd6(Rh5) Rf6 2.Cd8 Rf5 3.Tg4 Rf6 4.Rh5(Th4) Rf5 5.Th4(Tg8) Rf6 6.Te6+(Nd6) Rf5 7.Tg6 h:g6#, sau și în 5 mutări: 1.Rh5(Cg5+) Rf6 2.Cg5(Rh5) Rf5 3.Te4 Rf6 4.Nh4 Rf5 5.Tg6 h:g6#. (5+5 pte). 956(Ade-Dasni). A. Intenție: 1.Td7 Da6 2.Nc7 Cc6#, dar merge și 1.Ta7 Dc2(c4,e6) 2.Ra8 Dc8#. B. 1.Nc7 Cc6 2.Td7 Da6#. (2+2 pte). 957(Grigorian). I. 1.e:dC Ta8 2.Cb2 Ta4; II. 1.e: d1N Th1 2.Nc2 Cd3; III. 1.Rb2 Cd3+ 2.Ra3 Ta8#. O miniatură construită ingenios. (2+2 pte). 958(Szondy). I. 1.Dg5 Nh6 2.Tf5 Ch5; II. 1.De4 Ch5+ 2.Re3 Nc5#. Un Meredith reușit. (2+2 p.). 959(Garai). I. 1.T:c5 Ne4 2.Te5 C d5; II. 1.T:b6 Nf3 2.Tf6 Ce6#. Incă un Meredith ingenios, pe toată tabla, cu legături și obturări spectaculoase și ample elemente de scur(LR) (2+2 p.). 960(Ostruh). I. 1.T:g4 Td4+ 2.R:e5 Cd7; II. 1.N:b6 Nd4(dual: 1...Td5/Tbl - hl) 2.Rd5 Cf6#. (2+2 pte). 961(Goumondy). I. 1.Cc4 N:e4 2.R:e4 De3#, în să și 2...T:c4#(dual); II. 1.Cc2 T:e4+ 2.R:e4 De3#, dar și 2...D:a4/b4#(dual); III. 1.Cc5 D:e3+ 2.R:e3 T:e4; IV. 1.Cc3 N:e3+ 2.R:e3 T:e4#. De patru ori sacrificarea figurilor albe pentru a obține matul cu autolegarea calului negru; păcat că în primele două soluții apare câte un dual; probabil autorul a omis un N negru la f1 sau b5. (1+2+1+2+2 pte). 962(Amirov). I. 1.T:f3 C:d4 2.Tf6 Ce6; II. 1.Te3 T:d4 2.Te5 Ta4; III. 1.Th2 D:d4 2.Tb2 Pa7

1032.

Valentin F. UDARTEV
(U.R.S.S.)

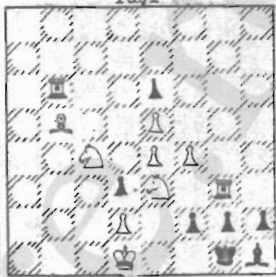
3♙ (7+8)

1033.

Petre RACOLȚA
C. Seini (Maramureș)

3♙ (7+6)

1034.

Nicolae D. LENȚA
Iasi

8♙ (10+7)

mat, dar =1 merge și 1.Rb4(b6) C:g7 2.Rc5 D:d4♙, (2+2+2 pte). 963(Petkov). I. 1.Ce4! Th5!(tempo! - 1...c7?) 2.Nd4! Cd6♙; II. 1.Te4! e7!(tempo! - 1...Th5?) 2.T2d4 Ce3♙. Autolegarea figurilor negre pe cimpul d4 în ambele soluții ca și tema GRIMSHAW pe cimpul d4 în vederea controlării cimpului c3 cu cele două tempo-uri alternante, vădesc o măiestrie remarcabilă a autorului. (2+2 pte). 964(Raia). 1.Rc7 Lc6 2.Rd8 Ld6 3.Re8 Cd7♙-regulat! (3 pte). 965(Kakovin & Budkov). 1.Dc6 Rd2 2.h1N! Rcl(2...R:c2?) 3.Nd5 c:d5 4.b6 d:c6 pat! Șase piese negre sînt imobilizate doar de 3 piese albe; joc ingenios! (AM) (4 pte). 966(Gheran). I. 1.Nd5 Nf1 2.Tdl(2.Te2? T h5!) Na6 3.Nc4 Tb5♙; II. 1.Ndl Ng8 2.Te5 Na2 3.T:a5 T:a5♙, dar merge și 1.Tdl(Ne2) Ng8 2.Ne2(Tdl) Na2 3.Nc4 Tb5♙. (3+3 pte). 967(Monreal & Calvet). 1.Tb6(= 2.Da4♙, dacă 2...R:a4?, regele rămîne în „șah” de la D renăscută!) Ddl 2.Cc5♙; 1...Tdl 2.T:b2♙(Cb8); 1...Cbdl 2.Nc4♙(2...R:c4? rămîne în „șah” de la Nf1 renăscut); 1...Cccl 2.T:b5♙(pb7), dar merge și 1.Df8(= 2.Db4♙) Dc5 2.C:c5♙(Dd8), 1...Dd4(C:d5/Cd3? 2.Db4♙!(2...D/C:b4? Ddl „șah”)(2+2 pte).

DEZLEGARI DE STUDII din Nr.30

134(Zinar). Teoria cimpurilor „corespondente”. Un sistem cunoscut cu situațiile fundamentale ale Zugzwang-ului care sînt: Rd5-Rf6, Rd7-Rf7, R d8-Rf8. Dar unde trebuie să se afle R negru față de R alb de la b3? Numai la f7, fiind pregătit să treacă la contra-atac după mutarea Rc2 (a se urmări adnotările la mutările 1 și 4). 1.Ra2! Ocupă opozițiile de la distanță. Nu e bine 1.Rbl? Rf7! 2.Rcl Re8! 3.Rd2 (la 3.Rc2 Rd7! 4.Rb3 Re7! 5.Ra4 Rc6! cu remiză) 3...Rd7 4.Re2 Rd6 5.Rf2 Rc5 6.Rg3 Rb4 7.R:h3 Rc3 8.Rg2 R:d3 9.h4 Rc2! 10.h:g5 d3 11.f6 (11.g6 d2 12.g7 d1d 13.g8 Dd2+ =; 11.g:h6 d2 12.h7 d1d 13.h8D D:g4+ =) 1...Rf8 2.Rb2! Re8 3.Ra3! Rf7 4.Rb3! Rf8 ((dacă 4...Rg8 5.Rc2! Rf7 6.Rd2 Re8 7.Re2 Rd7 8.Rf2 Rd6 9.Rg3 Rc5 10.R:a3 Rb4 11.Rg2 Rc3 12.h4 R:d3 13.h:g5 Rc2 (13...Re4 sau e3 14.Rf1 cu cîștig; 13...Rc4 14.g6 și pionul se transformă cu „șah”; 13...Re2 14.f6 e:f6 15.g:f6 d3 16.f7 d2 17.f8D d1d 18.Df3+ cu schimbarea damelor) 14.f6 e:f6 15.g:f6 d3 16.f7 d2 17.f8D d1d 18.Df2+ Rcl 19.Df1 cu cîștig)) 5.Rb4! Re8 6.Rb5! Rf8 7.R b6! Rf7 8.Rc5! Rg7 9.Rc6! Rf7 (Negrul se află într-o poziție critică; la alte mutări ale regelui decide 10.Rd5) 10.Rd7 Rf6 11.Re3 e6 12.f:e6 R:e6 13.Rf8 Rf6 14.Rg8 și albul cîștigă. 135(Bondarenko). 1.Ne3+ Tf2 2.b3! (alb poate cîștiga și prin 2.b:c3 b6 3.c4 d:c4 4.Rc4 (se poate și 4.a4 c3 5.a5 b:a5 6.Rc4 a4 7.R:c3 a3 8.T:a2 N:a2 9.Rb4, însă în acest caz matul se obține abia la mutarea a18-a) b5+ 5.Rc3/2 b4+ 6.Rb2(6...b:a3+ 7.Rcl etc.) 7.d5 b:c2 8.d6 c1+ 9.R:c1 etc.) 2...b6 3.Rb4 b5 4.R:c3 b4+ 5.Rb2 b:a3+ 6.Rcl N:c2 7.T:a2 Ne 8.N:f2♙. Un studiu-problemă cu mat în 8 mutări, explozînd poziția de Zugzwang în care se află negrul, cu toată superioritatea materială.

1035.
Jar. BRZOWICZ
(Polonia)

Invers 24(9+6)

1036.
Miloš MARIŠKO
(Cehoslovacia)

Invers 24(6+11)

1037.
Paul RAICAN
Tulcea

Invers 34(4+9)

1038.
Valentin P. RUBENKO
(U.R.S.S.)

Invers 34(9+6)

1039.
E. CSASZAR
Budapest

Aj.54 (2+2)

1040.
Jan MORTENSEN &
D. RIELP (Danemarca)

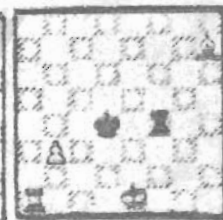
Aj.54 (2+2)
B/ Cc1→h3

1041.
N. BUDKOV & N. NAG-
NIBIDA (U.R.S.S.)

Aj.24 (3+1)
(1.2.1.1)

1042.
Iurii M. GORDIAN
Odessa

Aj.24* (4+2)

136(Nestorescu). 1.f7! /1.T:c4? Td8+; 1.Tf1+? Rg5 2.Tc1(2.f7 Nf8) e3 #/ 1...c3 /1...Td8+ 2.R:c4 =/ 2.Rd3 /2.f8D+? N=f8 3.T:c3 Ng7+ #/ 2...Rg5! /2...Rf5 3.f8D+ T:f8 4.Tf1+ #1 5.T:f8 =; 2...Re5 3.Tb1! Na3(3...Ne7 4.Tc1 N #4 5.Tb1 etc.; 3...c2 4.Tc1 Tc3+ 5.Rd2 =) 4.Tc1+ Rd5 5.Te8 Tc7 6.Rc2! #1 7.f8D =/ 3.Rc2! /#1 nu 3.Tg1+? Rf6 4.Tg8 Nf8 5.Rc2 R:f7 #; sau 3.Tc1+ Rg6 4.Tc8 Tc7 5.f8D N:f8 6.T:f8 c2 cu cistig; 3.Tf1+ Ne7 cu cistig/ 2...Rg6 /3...Nf8 4.Tc1(4.Tg1+? Rh6 5.Tg8 Rh7! 6.Tg3 Ng7 7.Tf3 Tf8! cu cistig) Ng7 5.Tc8 =/ 4.Rb5! Tbb / 4...Na5 5.Ra4 Ta8 6.f8D =/ 5.Tf1! /5.f8D? N:f8 6.R:c3 Tc8+ 7.Rb(d)2 Na3(h6)+ cu cistig/ 5...Na5+ 6.Ra4! /6.Rc2? Rg7 7.Tf5(? Tal Nb4) Nb4 8.Tf4 Rf8 #1 cistiga/ 6...Nb4 7.Rb3 Na5+ /7...Rg7 8.f8D+ T:f8 9.Tgl+ #1 10.R:b4/ 8.Ra4 Nb4 9.Rb3 remiza. 137(Kicighin). 1.Th7+! (1.Ta6+? Rg7! 2.Ta7+ Rg8! #1 cistiga) 1...R:h7 2.Ng6+! R:g6 3.Cf4+ Rf5 4.Ce2! (nu 4.Cd3? Re4 5.Cc1 Re3 #1 cistiga) 4...Re4 5.C:c3+ Rd3 6.Ca2 remiza. 138(Sviridenko). 1.e5 d2 2.e6 d1D 3.e7 Dd7 4.e8D+ De8 6.Te4+ D:e4 6.N:e4 R:e4 7.Rg2 Re3(f4) 8.Rh1 remiza. 139(Gurghenidze & Pogosiants). 1.g:h8C+ T:h8 2.a8C+ Rf8 3.Ce6+ Rg8 4.Td8+ Cf8+ #1 negrul cistiga! T:d8 2.g:h8C+ T:h8 3.Td7+ Rg8 4.Te7 f8 5.Ne7+ D:e7 (5...Re8? 6.Ng6+ Rd7 7.Nb4+! =) 6.T:e7 Cf6+ (6...R:e7? 7.Rg7 =) 7.Th7! C:h7 8.Rg6 (8.N:h7 Rf7!) Rg8 9.Ne6+ Rf8 10.Nf5! cu remiza pozitionala.

ERRARE HUMANUM EST.

După publicarea soluțiilor, au fost găsite erori (duble soluții, insolubilitate etc.) la următoarele probleme:

843(Kopaev) N.L. - 1.D:d3+ e:d3 2.Cf5, 1...Re5 2.Dd5.

923(Irezabal) N.L. - 1.Cg4 Td2 2.Nd7 Nd5, cu inversarea mutărilor la 908(Kavratski) insolubilă după 1.Db1 Td4!! 2.?

(negru.

1043. A.S.KAKOVIN & N.P. J.BAJTAY (Ungaria)
BUDKOV (U.R.S.S.) In men. Bukovinszky

Aj.24 (4+4)
B/fără Nb5
(2.1.1.1)

1047. Vladimir MELNIKOV
(U.R.S.S.)

Aj.24 (5+7)
B/rotire 180°
1051.

Viktor KICIGHIN Nik.DOLGHINOVICI
(U. R. S. S.)

Aj.34 (3+9)

1044. György BAKCSI
Budapest

Aj.24+ (8+4)

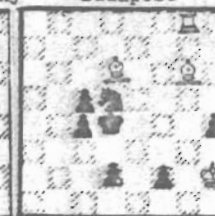
1048. Ervin IANOSI
Arad

Aj.24+ (7+7)
(3.1.1.1)

1052.

1045. György BAKCSI
Budapest

Aj.24 (4+7)
B/Pc5→c3
C/Pc5→c3+Pc4→e5

1049. Jozsef SZÖGHY
Budapest

Aj.24 (9+8)
(2.1.1.1)

1053.

ALIOVSADZADE, VAHIDOV & S.DASNI (URSS)

Pat aj.3 m.(7+2)
(3 soluții)

1046. E.ENKIN & E.SOROKIN
Ded.A.Ianovici

Aj.24 (4+7)
(2.2.1.2)

1050. Gheorghe SZONDY
Lugoj

Aj.34 (5+5)
(2 soluții)

1054.

Nic.NAGNIBIDA
(U.R.S.S.)

Inv.serie 104(6+15)
Alb începe și-l forțează pe negru.

919(Novikov) N.L.(dublă sol.cu două variante) - 1.R:f7 c:b8D+/c8D+ 2.Re6/Rf6 De5/Df54.

922(Petkov) N.L. la gemenul b/ - 1.Te3 Dc6 2.Ce5 Ce64.

Autorii își corectează următoarele probleme pentru eliminarea defectelor găsite de dezlegătorii buletinului:

862(Amirow) - cei doi cai albi de pe orizontala a 7-a se plasează pe cimpurile f5 și g5, iar pionul a7 este înlocuit printr-un nebun negru la b8.

894(Erohin) - R alb este așezat la h3, iar în locul lui se introduce P alb.

909(Popa) - la corectura din Nr.30(pag.46) se adaugă P alb la g2 și P negru

914(Mironenko) - Turnul alb de la f8 se așează la d7. /la e3.

STUDII INEDITE

ARBITRUL: Constantin RAINA (România)

143.

Ervin IANOSI
Arad

144.

Emilian DOBRESCU
București

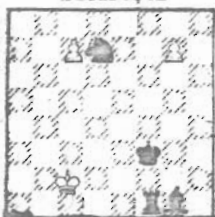
145.

Virgil NESTORESCU
București

146.

A. KAKOVIN & A. MOTOR
(U.R.S.S.)

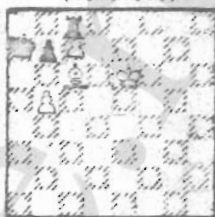
(3+3)

(3+4)

(4+3)

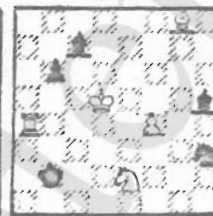
(4+3)

147.
Nicolae IONESCU
Mediaș148.
Vasilii IAHONTOV
(U.R.S.S.)149.
Ervin IANOSI
Arad150.
Viktor KICIGHIN
(U.R.S.S.)

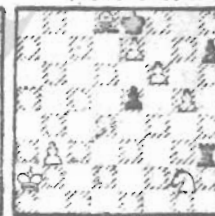
(3+5)

(4+5)

(5+5)

(7+4)

Studiul 149 are gemeni: B/Nh5→d3; în continuare - C/Ch3→h5; D/Nd3→g4.

151.

Vladimir PACHMAN P. RACOLȚA & E. IANOSI
Praga c. Seini & Arad

152.

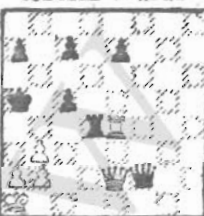
153.

Nikolai JARKOV
(U.R.S.S.)

154.

V. KICIGHIN & N. MI-
RONENKO (U.R.S.S.)

(7+5)

(6+7)

(9+7)

(10+6)

La toate studiile de mai sus, alb joacă și câștigă

155.

Ernest L. POGOSIANTZ
Moscow

156.

F. BONDARENKO & V. N. Vlad. GHERASIMOV
DOLGOV (U.R.S.S.)

157.

158.

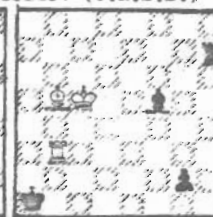
(U.R.S.S.)

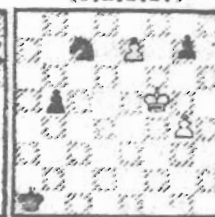
Remiză (2+4)

Remiză (2+4)

Remiză (3+4)

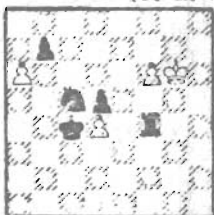
Remiză (3+4)

159.

Emilian DOBRESCU
București

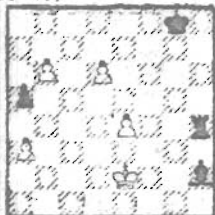
Remiză (4+5)

160.

A.S.KAKOVIN & A.T.MOTOR
(U. R. S. S.)

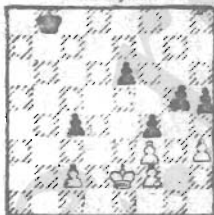
Remiză (4+5)

161.

Remiză (5+4)

162.

Doru-Gălin CIOBANU
Brașov

Remiză (5+6)

BIBLIOGRAFIE

"WHEN THE PIECES MOVE !" (Cînd piesele se mișcă !) de Vaux WILSON, este titlul unui volum elegant apărut în S.U.A. în luna mai 1978. În cuvîntul introductiv, autorul face unele constatări de ordin general:

"O parte integrantă a naturii umane rezidă în dorința omului de a se înfruntă cu un adversar pe plan intelectual, și șahul oferă această posibilitate. Totuși cînd se poartă discuții despre probleme de șah care datează de la începutul secolului al XIII-lea, sînt foarte puțini aceia care manifestă interes pentru ele. Sperăm că materialul din prezenta lucrare va schimba anumite opinii, astfel încît tinerii jucători pasionați vor deveni interesați în a compune și a dezlega probleme de șah. La inițierea în compoziția șahistă, primul lucru care derutează jucătorii practici este faptul că uneori ambii regi se află pe aceeași jumătate a tablei; de asemenea nu este ușor să-i înfrînezi dorința de a provoca regele advers. Lucrul cel mai dificil este să explici unui neproblist ce reprezintă exact o problemă de șah!"

"Pe la sfîrșitul anului 1970 s-a emis ipoteza de a compune probleme bazate pe un punct de vedere diferit de cel al tematicii, întrucît s-a observat că temele limitează complexitatea conținutului. Astfel s-a trecut la genul problemelor cu s p e c i f i c a r e a c h e i i (Keystip)".

În continuare autorul precizează:

"Compunerea problemelor de șah necesită concentrare, răbdare, tenacitate și analiză științifică. Un problist poate aprecia efectele estetice ale unei probleme: eleganța poziției, unitatea și coerența jocului, armonia maturilor, simplitatea construcției, economia de material și de forțe. Aceste aprecieri variază foarte mult de la un problist la altul".

Autorul mai discută următoarele aspecte: "Puncte de vedere și opinii divergente", "Analiza cu prejudecăți", "Anticipări", "Influența creată de o piesă care se mută", "Evaluarea elementelor strategice", "Sistemul de evaluare" etc., apoi trece la analiza a cîte cinci probleme aparținînd a 50 compozitori reprezentativi din sec. XIX și XX cu comentariile ample ale tuturor variantelor. (249 pag. multiplicat la "Xerox").

/-USA

Adresa autorului: Vaux Wilson, Rt.1, Box 113 E, Crystal River, FL 32629 -

"Șahmatnaia kompozitcia" Moscova 1978, volum coordonat de R. Kofman.

În prima parte sînt cuprinse articole teoretice de Umnov, Dombrovskis, Leites, Vladimirov, Kuznetsov și Kofman, tratîndu-se despre stadiul contemporan al studiului de șah, a problemelor în 2,3 și mai mult mutări totodată emînd și aprecieri asupra viitorului acestor genuri. În partea a doua sînt redată rezultatele campionatelor de compoziție a U.R.S.S. individual și pe echipe, ale turneului internațional F.I.D.E. 1972-75, meciul țărilor socialiste 1975-76, concursul internațional în memoriam A.Petrov 1974-75 și "Seiz-Apollo" 1975.

Cartea are 224 pagini și în cele 362 de dgr. pe care le reproduce, sînt cuprinse evenimente șahiste sovietice și mondiale, ce au avut loc în perioada anilor 1974-76.

CITITORI I AU CUVINTUL (III)

Anton SPERDEA - Hunedoara

Între rubricile din ziarele județene, cea din "Tribuna Sibiului" are o continuitate ce-i poate atribui titlul de "rubrica cu cea mai lungă durată de apariție". În cei 15 ani de viață, datorită atractivității conținutului ei, a contribuit într-un mod fundamental, la formarea unui val nou de problemaști și de iubitori ai șahului artistic. Ea trebuie să continue să satisfacă în mod plăcut, cerințele de moment ale necesităților de cunoaștere din acest domeniu, căci este deocamdată, singura sursă de informare tehnică. De aceea e bine să se revină asupra unor subiecte deja tratate, mai ales că pe parcurs apar noi serii de cititori care n-au putut beneficia de numerele vechi ale rubricii.

Horia VISSA - Buzeni

În domeniul problemisticii șahiste s-a publicat foarte puțin și cred că ar fi o urgență neaparată, atât pentru compozitori cît și pentru dezlegători, retipărirea întregului material ce a apărut fragmentar; în această direcție menționez articolele referitoare la istoria compoziției șahiste, din Revista de Șah (1959-1961) și toate rubricile de specialitate din Tribuna Sibiului (1964-1978). Aceste materiale, competente întocmite, sînt esențiale pentru tinerele care doresc a învăța să compună probleme și studii.

Desigur că de un real folos sînt și contribuțiile teoretice ale celorlalți specialști și tehnicieni ai noștri cît și unele traduceri judicioase a lucrărilor străine din această direcție.

Ladislau REDLINGER - București

La întrebarea "Probleme sau studii?" singurul răspuns poate fi: probleme și studii. Caracterul de rubrică-școală mi se pare preponderentă, îndemnul concret sau prin argumente, spre compoziție sînt de mare valoare constructivă. Editarea într-un volum a acestor rubrici ar fi o completare excepțională la "Șahul artistic". Consider importantă și partea sportivă a rubricii - concursul permanent de dezlegare, reconstrucții cu premii etc.

SCHIMBURI de LITERATURĂ ȘAHISTĂ

D. BERSADSKI - București, Post restant, of. poștal 20, HALA TRAIAN, cod 74100, telefon 54 25 29 - solicită pentru achiziție, contra schimb sau împrumut cărți de șah de autori: Andreianu, Cămarășan, Gudju, Lernovici, Vasilescu, Varzari (1951),* oferind în schimb cărți românești și străine de șah, numere din Revista Română de Șah. (*Revista română de șah 1925-27)

Waldemar KOZLOWSKI - 43-100 TYCHY, Aleja Rewolucji Październikowej Nr. 230, (Polonia) - dorește orice fel de literatură șahistă - joc practic și compoziție - în orice limbă străină, în special în limba română. Poate oferi pentru schimb literatura șahistă și de "șahki" (joc de dame), în limba poloneză, germană și rusă.

V. Petrovici, CP 5750 București 74500, oferă: Revista (română) de șah 1962-1977 diferite numere, 1959-63 și 1977 colecția completă; Kasparian, Poziționale ničila (remiza pozițională, 430 studii), 1977 (lb. rusă); Roizman, Sahmetnie miniatur 400 kombinacijonih partii, 1978 (lb. rusă); Umnov, Sahmatnaia zadacia XIX veka, 1960; Bakcsi, En-passant feligyelo kаланjai, 1972; Roizman, Sahmatnie dueli 1976; Bronstein ș.a. Prekrasni i ierostni mir 1977; Kan, Ot debiuta k mitelșpiliu, 1978; Hort + Jansa, Vmeste s grosmaisterami 1976; Lisitîn, Strategia i takтика șahmat, 1958 (1350 dgr.); Averbah + Beilin, Puteșestvie v șahmatnoe korolevstvo (călătorie în regatul șahului) 1976; Panov, 300 partide alese ale lui Alehin 1957; Polihroniade, Olimpiadele în alb și ne-gru 1976; dorind în schimb: Farago, Idei noi în șahul artistic 1956; "Șah" 1+2, 1949; End Game 2-26; "Problem", diferite numere; reviste și cărți de problemistică.

CONCURSURI ANUNTAȚE

"NICE-MATIN-ECHECS" organizează un concurs internațional de compoziție pentru probleme în două mutări, sub patronajul asociației "LES AMIS DU PROBLEME D'ECHECS" și a publicației sale, revista "Thèmes 64".

Jude: Pierre Monreal, arbitru internațional F.I.D.E.

Tema impusă este o idee a lui D. Grossi, a cărei definiție este următoarea: În încercările tematice apărările negre de autoblocare nu consti-

tue un defect, căci ele sînt însoțite de şahuri asupra regelui alb. În jocul real rămîn numai autoblocările. La ele se adaugă o altă condiție cerindu-se ca jocul real să exprime și o altă temă, ex. Sommov, corecție neagră, anti-dual etc.

Se va ține cont de frumusețea jocului real furnizat.

Exemple. Dgr. 1. Încercări tematice: 1.R:f7/Rd8/Rf8? (am. 2.De8#) respinse de trei contrașahuri 1...N:d5/f5/N:d6+!

Jocul real: 1.Da7! (am. 2.De7#) și acum la 1...N:d5/N:d6/f5+ urmează 2.Cd3/Cc6/Cc7#, producînd trei variante Sommov.

Dgr. 2. Încercări tematice 1.R:e6 și Rf8/Rd8/Rd6/Rf6? (am. 2.Dh7#), dar 1...C:f4+/T:f4+/N:b6/Nb8/C:f4/T:f4! Joc real: 1.Re8! (am. 2.Dh7#), 1...C--/C:f4/Ce3/T:f4 2.Te2/Cf6/d3/Cg3# avînd deci corecție neagră și anti-dual în două variante tematice.

Se face observația că încercările nu sînt obligatorii a fi făcute de către regele alb, ci pot fi create și de alte piese albe.

Trimiterea problemelor, fără limită de număr, în două exemplare pe diagrame cu soluția completă și o deviză (nume de oraș), pînă la 01 septembrie 1979, la: Gaston GALBO, 27 av. René-Damou, 94500, CHAMPIGNY, Franța.

Numeroase premii oferite de jurnalul "Nice-Matin-Echecs". Se adaugă că această idee nu a mai fost dată la nici un concurs de compoziție.

"NICE-MATIN-ECHECS" (J. Negro, "ECHECS" Journal "Nice-Matin" 06000 NICE, Franța)

organizează, de peste 10 ani, un concurs (La clé d'or) permanent de probleme de şah inedite. Semestrial!

"MAGYAR SAKKELET" organizează în 1979 concursuri de compoziții inedite, la următoarele secții: studii, jude J. Ban; două mutări, jude J. Szöghy; trei și mai multe mutări, jude A. Benedek; ajutoare fără piese feerice, jude L. Apro; inverse fără piese feerice, jude T. Kardos. Trimiterile se fac la Magyar Sakkelet, 1363 Buda-pesta, P.O. Box 52, Ungaria.

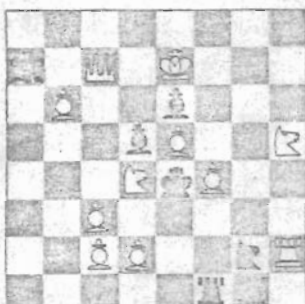
N°1. R.DIOT "Th/64-1-1958
Dédié à François MICHEL

11 + 11

2 #.

N°2. François MICHEL
Pierre MONREAL
Th/64-6-1978.

11 + 7

2 #.